

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Kinderopvang Toverkruid

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 29 januari 2020

Samenvatting

Samenvatting

De inspectie heeft op 12 april 2019 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op het kinderdagverblijf Toverkruid. Voorschoolse educatie wil zeggen dat er extra aandacht is voor peuters die dat nodig hebben, zoals de peuters met een risico op een (taal) achterstand.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2019 de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland in beeld brengen. Ook onderzoeken we in de groepen 1 en 2 van basisscholen de kwaliteit van de vroegschoolse educatie voor kleuters met een risico op een (taal)achterstand. We noemen dit onderzoek de meting kwaliteit voor- en vroegschoolse educatie 2019. Dit kinderdagverblijf maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden.

In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op het kinderdagverblijf en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

De pedagogisch medewerkers werken met een programma waarmee zij de ontwikkeling van de peuters stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen. De pedagogisch medewerkers gebruiken veel taal zodat de peuters nieuwe (Nederlandse) woorden leren. Het thema is herkenbaar in de ruimte, onder andere in een passend aangeklede speelhoek. Bovendien heeft het kinderdagverblijf een ruime buitenruimte waar de peuters kunnen spelen, bewegen en ontdekken.

De pedagogisch medewerkers houden nauwkeurig bij hoe het met een peuter gaat. Ze zorgen ervoor dat peuters individueel of in kleine groepjes extra aandacht en hulp krijgen als ze iets moeilijk vinden. Zij gebruiken de observatiegegevens in een cyclisch proces van doelen stellen, een passend aanbod bieden, en evalueren/ bijstellen van de doelen. Op deze manier kunnen zij aansluiten bij wat de peuters nodig hebben.

Kinderopvangorganisatie:
Smallsteps, kinderdagverblijf
Toverkruid

LRK-nummer: 672596532

Totaal aantal doelgroeppeuters: 6

De pedagogisch medewerkers realiseren een prettige sfeer in de groep. Zij gaan op een positieve manier met de peuters om. Er zijn duidelijke regels die de kinderen houvast bieden. De peuters tonen zich betrokken bij de activiteiten.

Het kinderdagverblijf houdt de ouders op de hoogte over de ontwikkeling van de peuter via een dagelijkse overdracht en jaarlijks rond de verjaardag van het kind.

Er is een grote bereidheid om gezamenlijk de voorschoolse educatie te verbeteren. De pedagogisch medewerkers hebben behoefte aan feedback op hun handelen en krijgen dit sinds kort van een pedagogische coach.

Wat kan beter?

Naast bovenstaande positieve punten zijn er ook punten die beter kunnen.

Het kinderdagverblijf investeert in het versterken van de samenwerking met ouders en basisscholen. Het kinderdagverblijf is voortdurend zoekend naar hoe zij haar gemeleerde ouderpopulatie kan betrekken bij de ontwikkeling van de peuters.

De samenwerking met de scholen in Duivendrecht moet nog van de grond komen. Betrokken partijen hebben wensen rond de doorgaande lijnen geïnventariseerd, echter de randvoorwaarden voor een goede samenwerking ontbreken op dit moment. De beschikbare informatie over een peuter wordt dan ook niet standaard doorgegeven aan de leraar van groep 1 van de ontvangende basisschool.

De leiding brengt op dit moment nog niet in beeld of de peuters zich voldoende hebben ontwikkeld voor ze naar groep 1 van de basisschool gaan. Het kinderdagverblijf kan concreter maken welke doelen zij met de peuters minimaal wil bereiken en vervolgens gaan meten in welke mate zij deze doelen bereikt.

Ook is de organisatie nog zoekend naar een structuur waarmee zij systematisch de kwaliteit van de voorschoolse educatie kan bewaken en verbeteren.

De leiding van het kinderdagverblijf legt ook nog niet aan de gemeente en aan ouders uit of de voorschoolse educatie op orde is en aan welke ontwikkelpunten ze werken.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties.

Zo ook op de Kinderdagopvang Toverkruid.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en primair Onderwijs.

Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP4 (Extra) ondersteuning	
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep(en), documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met pedagogisch medewerkers, de kwaliteitsmedewerker en de locatiemanager. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de locatiemanager en de kwaliteitsmanager.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht.

Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

.....

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K** Kan beter
 - V** Voldoende
 - G** Goed
-

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op het kinderdagverblijf Toverkruid.

Conclusie

We waarden de kwaliteit van de voorschoolse educatie op een aantal standaarden als voldoende en op een aantal standaarden als kan beter.

Context

Kinderdagverblijf Toverkruid is een locatie met acht groepen, gelegen in Duivendrecht. Op twee van deze groepen wordt sinds twee jaar voorschoolse educatie aangeboden. De locatie heeft geen zorgcoördinator en geen vve-coach, waarmee de randvoorwaarden minder zijn geborgd dan op de Smallsteps locaties gelegen in Amsterdam.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 28 september 2018 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden geen tekortkomingen vertoonden.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op het kinderdagverblijf Toverkruid.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling			✓
OP3 Pedagogisch-educatief handelen		•	
OP6 Samenwerking	•		

OP1 Aanbod

De standaard aanbod waarden we als voldoende.

De pedagogisch medewerkers van het kinderdagverblijf gebruiken de vve-methode UK & Puk. Hiermee stimuleren zij de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek. We constateren dat de pedagogisch medewerkers doelgericht werken aan de uitvoering van het aanbod. Het aanbod bereidt de peuters voor op de start in groep 1 van de basisschool.

De pedagogisch medewerkers richten de ruimte aantrekkelijk en uitdagend in. In de inrichting zien we dat er aandacht is voor het thema waaraan gewerkt wordt en voor de ontluikende geletterd- en gecijferdheid van de peuters. Ook zijn er voldoende spel- en leermaterialen aanwezig waarmee de peuters ontdekkingen kunnen doen. Bovendien heeft het kinderdagverblijf een ruime buitenruimte waar de kinderen kunnen bewegen, spelen en ontdekken. Hier kunnen de peuters ook de dieren verzorgen.

OP2 Zicht op ontwikkeling

De standaard zicht op ontwikkeling waarden we als goed omdat de pedagogisch medewerkers de ontwikkeling van alle peuters zeer nauwkeurig volgen en het educatief aanbod plannen in aansluiting op de verschillen in de ontwikkeling van de peuters.

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument dat uitgaat van de SLO-doelen.

De dagelijkse observaties worden minimaal eens per drie maanden vastgelegd in ontwikkellijsten. De pedagogisch medewerkers gaan na waar de ontwikkeling van een peuter stagneert en wat mogelijke verklaringen zijn. Hiervoor gebruikt de organisatie zogenaamde stimuleringsplannen. Het kinderdagverblijf gebruikt de observatiegegevens in een cyclisch proces van doelen stellen, passende educatie bieden aan peuters, evalueren en bijstellen van doelen en het educatieve aanbod.

De pedagogisch medewerkers gebruiken groepsplannen per thema die vertaald worden in een week- en dagplanning. Er ligt een kans voor het kinderdagverblijf om explicieter de doelen te evalueren in de dagplanningen. Tijdens de observatie hebben we gezien dat de pedagogisch medewerkers de informatie over de ontwikkeling benutten om de voorschoolse educatie af te stemmen op de behoeften van individuele peuters en groepjes peuters. De pedagogisch medewerkers bespreken de bevindingen op een vast moment in het jaar met de ouders.

OP3 Pedagogisch-educatief handelen

Tijdens het onderzoek hebben we het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd. De standaard pedagogisch-educatief handelen waarden we als voldoende.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een respectvol klimaat waarin de regels en routines duidelijk zijn. Zij werken opbrengstgericht en stellen doelen voor peuters die aansluiten op de zone van naaste ontwikkeling. Daarnaast structureren de pedagogisch medewerkers het aanbod zo dat de peuter het zich eigen kan maken. Dit doen zij met geschikte opdrachten, heldere uitleg, vrij spel en begeleid spel. Dit zorgt ervoor dat de peuters actief en betrokken zijn.

Tijdens de observatie zagen we dat de pedagogisch medewerkers de activiteiten evenwichtig over de dag verdelen. De pedagogisch medewerkers stemmen de doelgerichte activiteiten af op de hele groep, subgroepjes en individuele peuters. Zij gebruiken bij de instructies en opdrachten passende werkvormen. Zij gaan na of peuters de opdrachten begrijpen en of ze daarmee hun doelen gehaald hebben. Bovendien stimuleren de pedagogisch medewerkers peuters tot interactie, zowel interactie tussen de pedagogisch medewerker en de peuters als interactie tussen peuters onderling. Ook geven de pedagogisch medewerkers de peuters nu en dan inhoudelijke feedback op hun speel- en leerproces.

Er zijn kansen voor de pedagogisch medewerkers om de tijd rond de routines als bijvoorbeeld fruit eten beter te benutten door hier op speelse wijze een educatieve activiteit aan te koppelen.

De pedagogisch coach benoemt dat het aanbieden van doelgerichte activiteiten tijdens het buiten spelen en het verder versterken van de hoeken aandachtspunten zijn waaraan komende periode gewerkt wordt.

OP6 Samenwerking

De standaard samenwerking waarderen we als kan beter omdat er nog geen sprake is van structurele samenwerking met basisscholen in de omgeving waardoor een doorgaande lijn nog niet geborgd is. Ook is het kinderdagverblijf nog zoekend naar hoe de ouders te betrekken bij de ontwikkeling van de kinderen.

Het kinderdagverblijf investeert in het versterken van de samenwerking met basisscholen, ouders en andere ketenpartners die van belang zijn voor het realiseren van een doorgaande lijn. Het kinderdagverblijf onderneemt voortdurend activiteiten om haar gemeleerde ouderpopulatie te betrekken bij de ontwikkeling van de peuters. Via nieuwsbrieven houdt het kinderdagverblijf de ouders op de hoogte over de thema's. Het kinderdagverblijf slaagt er echter naar eigen zeggen nog te weinig in om ouders te stimuleren ook thuis met hun peuter te spelen en hen nieuwe dingen te leren, die ook op het kinderdagverblijf aan de orde komen. De meeste ouders brengen de kinderen omdat zij opvang nodig hebben en kiezen niet bewust voor de voorschoolse educatie.

De samenwerking met de scholen in Duivendrecht moet nog van de grond komen. Betrokken partijen hebben wensen rond de doorgaande lijnen geïnventariseerd. Randvoorwaarden voor een goede samenwerking zoals vaste overlegstructuren en facilitering van de verschillende medewerkers van het kinderdagverblijf, de basisscholen en overige ketenpartners (bijvoorbeeld binnen de zorg), ontbreken op dit moment. De beschikbare informatie over een peuter wordt dan ook niet standaard doorgegeven aan de leraar van groep 1 van de ontvangende basisschool.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten	●		

OR1 Ontwikkelingsresultaten

De standaard ontwikkelingsresultaten waarderen we als kan beter.

Wat het kinderdagverblijf wil bereiken met de voorschoolse educatie is op dit moment globaal beschreven in de visie op vve. Concrete doelen ontbreken op dit moment nog. Door op de verschillende ontwikkelingsgebieden doelen te stellen die passen bij de kenmerken van de kindpopulatie, kan het kinderdagverblijf gaan bepalen of de (doelgroep)peuters zonder of met een beperkte achterstand naar groep 1 van de basisschool gaan.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg	•		
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog	•		

KA1 Kwaliteitszorg

De standaard kwaliteitszorg waarderen we als kan beter.

Er is nog geen sprake van het structureel in kaart brengen van de kwaliteit van de voorschoolse educatie door de leiding. De houder van de voorschool heeft in haar pedagogisch beleidsplan en visie op vve nog niet concreet beschreven wat ze met de voorschoolse educatie wil bereiken. Op dit moment staan beide beleidsplannen nog los van elkaar, een scheiding die ook nog terug te zien is in de inrichting van de ondersteuningsstructuur. Zo is bijvoorbeeld de pedagogisch coach die de pedagogisch medewerkers begeleidt niet geschoold in vve en richt zij zich dus niet expliciet op verbetering van de kwaliteit van de voorschoolse educatie.

De kwaliteit kan (verder) verbeteren als de leiding van de voorschool, na het formuleren van doelen, via een cyclisch werkend systeem van kwaliteitszorg alle doelstellingen uit haar (pedagogisch) beleidsplan evalueert en kijkt of peuters voldoende worden voorbereid op de basisschool. Het is hierbij van belang heldere afspraken te maken over wie welke rol vervult in de kwaliteitsbewaking en dat deze functionarissen hier ook voor gefaciliteerd worden.

Positieve elementen zien we ook. Zo kent de organisatie een kwaliteitsmanager die verantwoordelijk is voor de beleidsontwikkeling rond vve voor een aantal locaties in Amsterdam en deze locatie in Duivendrecht. Zij brengt structuur aan in de werkwijzen rond vve en zorgt ervoor dat de locaties van elkaars aanpakken kunnen leren. Ook worden ouders bevroegd op hun tevredenheid. De voorschool neemt op basis van deze evaluaties maatregelen ter verbetering.

KA2 Kwaliteitscultuur

De standaard kwaliteitscultuur waarderen we als voldoende.

Er is een grote bereidheid om gezamenlijk de voorschoolse educatie te verbeteren. De leiding houdt zicht op de uitvoering van de voorschoolse educatie door met de pedagogisch medewerkers in gesprek te gaan over de vormgeving van elk thema. De pedagogisch medewerkers werken zelfstandig en resultaatgericht en zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken. In het handelen van betrokkenen is zichtbaar dat zij zich maximaal inspinnen om kwalitatief voorschoolse educatie te bieden van voldoende kwaliteit. Op de standaarden Aanbod, Zicht op ontwikkeling en Pedagogisch en educatief handelen is zichtbaar dat betrokkenen hier samen in slagen.

Zoals hierboven aangegeven is het noodzakelijk een ondersteunende structuur in te richten om duurzaam zorg te kunnen dragen voor voorschoolse educatie van voldoende kwaliteit en om de kwaliteit op onderdelen te verbeteren. Zo geven de pedagogisch medewerkers aan dat zij behoefte hebben aan meer feedback op hun werk. Zij zijn blij met de begeleiding die zij sinds kort ontvangen van de pedagogisch coach, maar ontberen een vve-coach en hebben ook hulpvragen rond het werken met de stimuleringsplannen die in de huidige structuur niet opgepakt kunnen worden.

KA3 Verantwoording en dialoog

De standaard verantwoording en dialoog waarderen we als kan beter.

De leiding van de voorschool verantwoordt zich (via de houder) in beperkte mate aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over het aantal maanden dat peuters vve hebben gehad. Over de kwaliteit van de voorschoolse educatie en de resultaten die zij hiermee bereiken, verantwoordt zij zich niet. De gemeente vraagt echter ook niet om deze informatie.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

Wij zijn zeer trots om te lezen dat de toezichthouder heeft gezien dat de kwaliteit van de pedagogisch medewerkers goed is en de vve methode zorgvuldig wordt uitgevoerd en wordt gewaarborgd. De thema's zijn zichtbaar voor de kinderen en elk kind wordt gezien. Wij geloven in de kracht van ieder kind en met het vve aanbod proberen we elk kind de juiste start op de basisschool te geven.

De toezichthouder geeft ook een aantal verbeterpunten aan die vooral liggen in de samenwerking met ouders en scholen. We gaan naar aanleiding van dit rapport met de gemeente in overleg om te kijken op welke manier dit versterkt kan worden. Wij willen deze hoogwaardige kwaliteit op vve uiteraard uit blijven dragen en waarborgen. De pedagogisch medewerkers hebben daarin ondersteuning nodig. Zoals de toezichthouder aan geeft is er een grote bereidheid om deze gezamenlijk voorschoolse educatie te verbeteren en zijn wij als vve locatie op zoek naar de middelen en oplossingen om dit om een juiste manier te kunnen voorzetten.